

FoU
SJUHÄRAD
VÄLFÄRD

Osäkerhetshantering vid beslut om placeringar av barn och unga

FOU VÄLFÄRDS KONFERENS

12 OKT 2023

TERES HJÄRPE FÖR FOU SJUHÄRAD VÄLFÄRD

Bakgrund

Projekt initierat av verksamhetschefer Ifo

Ökande antal orosanmälningar, ökande kostnader för placeringar, svårt hitta familjehem, svårt rekrytera socialsekreterare

Vad innebär det för beslut om placeringar av barn; om, när, var?

Hur går det till när man fattar beslut om placeringar och vilka faktorer får betydelse nu?

Den största likheten är olikheten

Varje fall är unikt

En unik uppsättning faktorer som får betydelse för
besluten om placeringar,

OM, NÄR och VAR

Komplexitet och osäkerhet i beslut

- Alltid hög grad av osäkerhet
 - ”Folk förstår inte hur svårt det är att veta saker”
- Pågående processer som förändras från dag till dag (floden)
- Situerade beslut

Tidigare forskning om osäkerhet

- Organisationsforskning, osäkerhetsabsorbering (t.ex. March & Simon 1958)
- Osäkerhet och professionellt beslutsfattande, olika professioner (t.ex. Engebrechtsen et al 2016)
- Osäkerhet som nödvändig för mer inkluderande socialt arbete (Parton 1998, Munro 2018)*
- Osäkerhet inom risk-samhället (Stalker 2003)
- Olika skäl för osäkerhet- olika handlingsstrategier (Ponnert 2014)
 - Osäkerhet som uttryck för professionalitet – aktiv passivitet
 - Moralisk osäkerhet/etiskt dilemma – chansa eller undlåta
 - Osäkerhet i yrkesrollen – invänta bevis som legitimerar åtgärd
- Hur navigerar socialarbetare i osäkerhet? (Todd et al 2021)
 - Skillnad erfarna/mindre erfarna
- Osäkerhet inom socionomutbildningarna (Afrouz 2020, Spafford et al (2007))

Preliminär forskningsfråga

- Oftast osäkerhet (eller risker) kopplat till barnets bästa och problemet
- Men jag såg andra faktorer kunde bidra till osäkerhet

Barnets behov och problematiken

Samtycket, barnets och föräldrarnas motivation

Beprövad erfarenhet

Utbudet och tillgängligheten

Budget och ekonomi

Personal/organisation

- Vilka omständigheter kan vara underlag för osäkerhet i beslut om placeringar och hur kan vi förstå och förhålla oss till dem?

1)RÄTT VÅRDFORM/FUNGERANDE DEL, 2)RISK FÖR MISSLYCKANDE, 3)MATCHNINGEN, 4)FAMILJEHEMMET

Barnets behov och problematiken

Ungdom i 14-årsåldern, NPF-diagnos, dåligt mående, föräldrar med missbruk, familjehem finns men behöver byta skola

Är det viktigast att det är ett familjehem med den kompetensen, just den **formen**, eller är det viktigare att **behålla en skola** som är det som fungerar, samtidigt har det blivit sammanbrott i två familjehem redan och klarar han ett sådant **”misslyckande”** och ett byte till? Kanske kommer detta familjehem att vara just **det rätta**? Kanske inte. Man får också tänka vad vi **utsätter familjehemmen** för, vad klarar de?...

1)UPPFATTNING OM RÄTT VÅRDFORM, 2)BARNETS ERFARENHET, 3)FÖRÄLDERNS UPPFATTNING, 4)LVU-GRUND

Barnets och föräldrarnas samtycke

Samtycke från föräldrar men inte barnet, Samtycke till en placering men inte en annan, Samtycket förändras från dag till dag.

Ungdom, 15 år, placerad i familjehem på frivillig grund, mamman visat tecken på att vilja ta hem barnet

Hon är placerad i ett konsulentstött familjehem som **funkat bra, hon trivs**, och beslutet ligger till hennes 18-årsdag i nuläget. Jag tror inte det är rimligt att hon flyttar hem nu, men hon är frivilligt placerad så om **samtycket** inte finns kan det bli svårt, och hon är under 15 år så det beror mycket på mamman, om hon drar tillbaka samtycket så vet jag inte, det finns inte **grund för LVU** i nuläget.

1)VAD SOM FINNS, 2)VÅRDBEHOVET VERSUS RISKER MED HVB

Utbud och tillgänglighet

Ont om familjehem och bra HBV-hem

Det är inte alltid man har ett smörgåsbord, man får ta **det som finns**

Vänta, flytta eller tänka om

Om det inte finns ett familjehem, då tror jag att jag **tänker ett steg till**. Är det bättre på HVB? Tyvärr är det inte bra hemma, man har förstått att det blir inte så himla mycket bättre på HVB, så då tänker jag ett varv till.

1)KOSTNAD, 2)BARNETS BÄSTA, 3)TIDSASPEKT

Budget

En situation som uppstår för att externa familjehem är **dyrare** är man kanske måste placera om. Man placerar tillfälligt externt medans man letar och det här familjehemmet verkar **tillgodose deras behov**, det fungerar jättebra, och inte sällan har det gått ett halvår.. Ska vi då flytta dem bara för att vi hittat ett i egen regi? Det är ju **kommunens kostnader** jämfört med vad som blir **barnets bästa...**

1)FAMILJEHEMMETS KAPACITET/ VÅRDBEHOVET, 2)TIDSASPEKT, 3)EVENTUELLT LEDIG PLATS

Beprövad erfarenhet och situerad kunskap

Kunskap om specifika aktörer och deras kvalitet

Man kan få ett förslag från ett HVB-hem men man tänker **nä de klarar inte detta**, utan istället väljer man att leta efter ett kvalificerat familjehem som känns bättre, och man kanske vet om någon som är på väg att flytta, ska vi **våga vänta** in den placeringen?

Med jämna mellanrum kommer det lite svartmarkeringar av vissa.. Men det är lustigt för då kan det gå ut ett mejl; svart flagg på dem.. Men så har vi uppdrag och det funkar hur bra som helst.

1)BARNETS BÄSTA, 2)TILLGÄNGLIGHETEN 3) DE BIOLOGISKA BARNEN 5)ARBETSSITUATION, 6)ANDRA PLACERINGAR

Personal/organisation

Utredare 1: Jag vill lägga till på plussidan att detta är ett **eget familjehem** och att det är **här i kommunen**

Utredare 2: Ja, vi kan ju **ha tur och hitta** ett konsulentstött som råkar ha en plats här i kommunen men då ska vi ha rejäl tur...

Utredare 3: Det känns som att det är mycket på +

Chef: Utifrån **barnet** så finns det inga frågetecken om saken ... det är klart vad som är bäst, men det blir ju **mer jobb för dig**, (tittar på familjehemssekreterare X), än om vi placerar i konsulentstött. Du måste ju ta dig an detta med jourmamman och flexibilitet, du måste dessutom ta detta med familjehemmets barn så att det inte blir samma igen att det blir drabbat och det blir avbrott.

Familjehemssekreterare X: Ja, nu tror jag att dessa barn matchar bättre med **de biologiska** än det förra- Men visst, det kan bli mycket jobb med mamman också.

Chef: Sedan **förlorar vi** ju ett nära och tillgängligt jourhem så klart och det är ju inte bra...

Överväganden som får betydelse för placeringsbeslut

Barnets behov och problematiken

Samtycket, barnets och föräldrarnas motivation

Beprövad erfarenhet

Utbudet och tillgängligheten

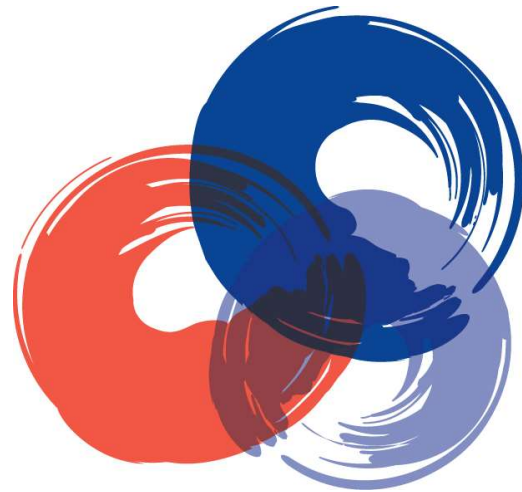
Budget och ekonomi

Personal/organisation

För diskussion

- Osäkerhet finns i alla professioners beslutsfattande, vad utmärker ert bedömningsarbete i förhållande till andra professioner?
- Hur pratar ni om och förhåller ni er till osäkerheten på er arbetsplats/i er forskning? Vad får/sänder ni för signaler om hur den ska hanteras?
- Vad kan ni kontrollera/påverka av dessa faktorer?
- Finns det andra viktiga osäkerhetsmoment som inte jag har fångat?
- Hur kan man förbereda framtidens socionomer på komplexiteten och osäkerheten i utbildningen?
- Hur kan arbetsgivare skapa trygghet i att fatta beslut trots osäkerhet?
- Hur kan man göra det attraktivt/skapa professionell stolthet kring att erövra/kunna hantera osäkerheten och fatta beslut som känns välgrundade?

FoU
SJUHÄRAD
VÄLFÄRD

Liten text t ex webbadress eller mail